

בין אבדן לתקומה

מאת

ד"ר י. ייבין

א.

מי שמעביר לנגד עיניו את המאורעות הטראגיים לאין תכלית, שעברו על עם-ישראל במשך 19 השנים האחרונות, ממלחמת-העולם ועד למהפכה הבולשביט ברוסיה ועד לחורבנם של קבוצי-היהדות בפולניה וברומניה ועד להיטלר – ביחד עם הנס, שנעשה לנו בהקמת הָאֵי הפלאי של שגשוג ותקומה בציון, – מי שמעביר לפניו את כל המאורעות הללו, שגדלם ואימתם והשָׁנָב שבהם מעוררים סחרחורת-ראש ממש, ומי שמנסה אחר-כך להכניסם למסגרת של ביטויים, מרגיש בהכרח בהעדרן הגמור של מלות, שמסוגלות למצות את גדלם של המאורעות: בשביל למצות מאורעות טראגיים וגדולים כל-כך דרושות מלות קדושות, חמות ונשגבות, כאלו שאנו מוצאים אצל הנביאים ובאגדות-ישראל הקדומות, מלות כמו "מלחמת גוג ומגוג", "חבלו של משיח", "קץ-היָמִין", ואף דברי-יעודיהם של חוזי-ישראל על "ערי יהודה החרבות והנשמות והנהרסות", ש-תְּמַלֵּאנָה צֶאן-אָדָם". לאסוננו הביא חינוך אפיקורסי (במובן הלאומי-הישראלי) של שנים-שלשה דורות לידי כך, שאזני-הצבור נעשו אטומות בהחלט לביטויים "נושנים" ו"בלתי-מודרניים" כגון אלו, שהבאתי למעלה. כדי להיות "מובן" לקהל, אסור לאדם למצוא לו ביטוי בדבריהם של נביאי-ישראל. לדבר על חבלו של משיח וחבלי-פדות – זוהי "ריאקציה", זהו "טשטוש-ההכרה". כדי שלשונו של אדם תהא "בהירה" ו"מובנת", חייב הוא לדבר על "קונצנטראציה של הקפיטאלי", על "קארטליזאציה וסינדיקאליזאציה", על פרוליטאריזאציה וְפֶרְוִלִיטָאָרִיזָאצִיָה", על "לבון ההכרה המעמדית", ועל "המונים זעיר-בורגניים, שהגיעו למצב של נטולי-מעמד"; חייב הוא להשתמש בביטויים אחרים דומים לאלו מן הזרזון המארקסיסטי, שהמוני-קוראים מסולפי-חינוך מדמים לעצמם, כאילו הם מבינים

אותם ו כאילו ביטויים כאלה אומרים דבר-מה ללבם ולמוחם. האסון של קיומנו
 במשך שבעים השנים האחרונות מיום התמוטטות-החומות של הגטו היה — מה
 שנתערערו לא רק היסודות של קיומנו החמרי, אלא שנשברו גם הכלים
 הנפשיים של האומה הישראלית, אותם הכלים הנפשיים, שהלמו את גורלה
 המיוחד, את אסונה ויעודה; אותם הכלים הנפשיים, שהוצקו בנסיון של יסורים
 שאין דוגמתם, במדורות-אש ובמחשך-אינקוויזיציה במשך אלפי-שנים. עבודתם
 של "המתקדמים", הליברלים והסוציאליסטים, שמחקו פעמיים מן ה"סידור"
 הישראלי את "ולירושלים עירך": פעם אחת — בידיהם של מנהיגי-היהודים
 הריפורמיים בגרמניה, ופעם שניה על-ידי מנהיגי האידישיסטים והקומוניסטים
 היהודיים (שאינם אלא גלגול עקבי של אותם האידישיסטים) ברוסיה לארצות-ה
 השונות, — עבודת-הרס זו לא עברה בחינם. ואם לא הצליחה להרעיל את מעמקי-
 הבארות, אם היא נכשלה ברצונה לעקור את ציון ואת הכיסופים לציון מן הנפש
 היהודית, אם פשטה את הרגל פעמיים — גם בארץ ה"גאולה העולמית" וגם
 בארץ של הריפורמיים הגרמניים, — הרי הצליחה בכל אופן לסלף את התפיסה,
 לסתום את המעיין הנפשי, לבלול את שפת-האנשים, עד שאינם שומעים את
 הלשון היחידה, שהיא חשובה בשבילנו והכרחית לנו כלחם לעטוף-ברעב, —הלשון
 של הגורל והיעוד הישראלי. ועד כדי-כך הגיעו הסילוף ואטימת-המעיינות,
 שהמחונכים על תורת-מארקס מוכרחים היו לחפש אחר "הכשר" מיוחד לרצונם
 למולדת העתיקה והמקודשת — בתורה מפולפלת על-ידי פסוקים שבמאטיריאליסמוס
 ההיסטורי — על-פי בורוכוב — ו"הכשר" מלאכותי ומפולפל זה, שהוא דומה
 ל"הכשר", שיהודים חרדים היו מחפשים בפסוקים קדושים למאויים האלמנטריים
 והמוצדקים ביותר שלהם, — נחשב לרבים כמעט לעמוד-התווך של ההלכה הציונית.
 וכל זה (הבאתי כאן דוגמה אחת מהרבה) בא אך ורק מחמת שבירת הכלים
 הנפשיים של האומה. ומשום כך — כל מי שרוצה לדבר עכשיו אל העם ואל הנוער
 שלו, אם הוא רוצה, שיבינו אותו, — מוכרח הוא, במקום לדבר בפשטות על
 התקופה של חבלי-משיח העומדת בשערנו, לבור לו לשון "מוֹדֶרְנִית", אף אם אין
 היא הולמת את אימת המאורעות ואת השִׁגְב שבהם, כמו שהולמת אותם הלשון
 הקדומה וה"ריאקציונית", לשון-החזונים. הרי אך בלשון זה אפשר היה לחשוף עד
 הקקרעית את אימת-הדברים, שהביאו בתקופה זו דוקה, תקופת הראדיו
 והאווירונים, את הבאנקרוט הגמור של הגולה ואת ארץ-ישראל כנקודת-הצלה
 אחרונה, בתקוה-התקומה הממלכתית של העם השומם והארץ השוממה. ואולם לשון
 זו שוב אינה מובנת אף לבני-בניהם של הנביאים, שממשיכים לדבר וליצור
 בלשונם העתיקה...

אם כן, אדבר באותה לשון "כשרה" ופשוטה. אפילו לפי השיטה של חיוב הגולה, שיטת ה-מרכזים הנודדים של דובנוב וסיעתו (הרי רק מושגים נבואיים הם "טריפה"; מושגים דובנוביסטיים ודאי שהם כשרים)—אפסה כל תקוה לקיומו האנושי של העם בגולה ברוב מקומות-מגוריו. ואין לאן להעתיק עוד את ה-מרכז. הקו העקול והעקוב מדם, שהשאיר עם-ישראל על פני כדור-הארץ בדרך-נדודיו, כמו שמשארת חיה פצועה ושותתת דם, — קו זה הגיע לסיומו. הקפנו את כדור-הארץ: בבל — ספרד — אשכנז — פולין — רוסיה—אמריקה; וגמרנו את סבובו. ומכיון שאנו יודעים ידיעה ברורה ומוחלטת, שקולומבוס חדש לא יבוא לגלות יבשת ששית, כמו שנתגלתה יבשת חדשה לאחר גירוש-ספרד, הרי אין כל תקוה למרכז גלותי חדש. המתבוללים הגרמניים יכולים לחפש להם טריטוריה באנגולה כאנת-נפשם (רק את "ולירושלים עירך" מחקו מן הסיודור; את אנגולה לא מחקו): הם לא ימצאו. נשארה רק יבשת אחת, שהיא, אמנם, מצומצמת בשטחה, אבל אין לה גואל אחר זולתנו, וגם לנו אין גואל אחר זולתה: ארץ-ישראל. והארץ שוממה וזועקת לפדות, כמו שזועק העם — רק לפני חדשים מספר זעזעה אותנו זעקתם של הרגבים השוממים של עבר-הירדן, שמצפים לנו, לנו דוקה, למרות צו-המלכות הבריטית, שניתח אותם מבשרנו, — הגיעה אלינו זעקה זו כאות מרגין ומבשר: פדות-העם ופדות-הארץ כשממת-העם ושממת-הארץ — "חד הוא". אמנם, מרובים הם עדיין אלה מאחינו, שלא הספיקו לגלות יבשת זו: התקופה של מהירות-הטירוף, של הראדיו והאווירונים לא השפיעה על אטיות-התפיסה של החושים, שבה מצטיינים יהודים-מתבוללים. כך, למשל, קלוד מונטפיורי לא גילה את יבשת-ציון עד היום, ועד היום הוא מדבר עוד על פיזור-היהודים "במקומות שונים" (שכידוע, מצפים בכליון-עיניים אך ורק ליהודים שיבואו...). אבל הנה סוף-סוף גילו את ארץ-ישראל אחינו מגרמניה, שרק אתמול דברו עליה כעל "מקלט לרוח", שהרי החומר היהודי היה מובטח שם, על אדמתם של "קאנט וגיטה"... ואם כן, יש תקוה, שברבות הימים יגלה גם מונטפיורי את ארץ-ישראל, אלא שלנו, לנו, המיליונים השרויים כיום עד צוארינו במי-הכליה, אין פנאי להמתין עד שהראדיו יעביר סוף-סוף גם למונטפיורים את הידיעה: יש יבשת כזו, ששמה ארץ-ישראל, והיא קיימת, ורק היא לבדה קיימת על מפת-העם הישראלית... אנו זקוקים אנו לגאולה מיידית, וגאולה זו והצלה זו אפשריות הן רק על-ידי קולוניאציה באמת-מדה ממלכתית של ארץ-ישראל משני עברי-הירדן.

כלום יש עוד צורך להוכיח דבר זה? כלום יש צורך להוכיח, שיום הוא יום? כלום יש צורך עוד להוכיח כיום, שעלינו להלחם בעד מדינה יהודית

בארץ-ישראל, בעד ציוניות גדולה דוקה? כלום זהו פאשיסמוס? כלום יש צורך להוכיח לאדם נחנק מחוסר-אוויר, שעליו לפרוץ את הקיר החוצץ בינו ובין האוויר שיחיה את נפשו. גם אם הדבר קשה וכרוך בעמל ובקרבות? כלום יש צורך עוד להוכיח, שאוסף של עשרות אלפי לירות לפיזורם של יהודי גרמניה בעולם – אינו הצלה, ושאף כניסת-יהודים דרך סדקים על-פי-מכסת-צ'רטיפי-קאטיים מוגבלת מאד לא תבנה את ארץ-ישראל בשעה שרבבות ערביים נכנסים לארץ בכל שנה בלא צרטיפיקטים ורבבות אחרות מתווספות על-ידי רבוי טבעי?

אוי לנו, אם צריך עוד לשחת מלים כדי להוכיח את אַמְת־הדם-והנפש הזו! או לנו, אם עד כדי כך הגיעה שבירת הכלים הנפשיים אצלנו, שתחושת-המצב והזעקה הגדולה והמלחמה הגדולה לגאולה לא פרצה מתוך רבבות ומאות אלפים מצעירי-ישראל באופן אַלמנטארי – כגיוס כללי למלחמת ההצלה והתקומה האחרונה...

ג.

יש אגדה עברית קדומה, שאף אם אינה מוֹרְרֵנִית, הריהי הולמת יפה באימתה את הטראגיקה של חיינו. האגדה מספרת על גולי-ציון אחר החורבן, שנדדו במדבר וצמאו למים. והישמעאלים הגישו להם נאדות לשתייה. הגולים המתעלפים בצמא התנפלו על הנאדות הללו, אבל כשהגישו אותם אל פיהם נכנסו לקרביהם לא מים, אלא אוויר. עד שנתבקעו מעיהם ומתו: אלו היו לא נאדות-מים, אלא נאדות נפוחים. משהו מאימתם של ה-נאדות הנפוחים היה באידיאל הסוציאליסטי, שנזדמן לצעירי-ישראל בדרך-עיונייהם בגולה. וכי יש מן הַתִּימָה בדבר, שצעירי-ישראל התנפלו על אידיאל זה ומסרו עליו את נפשם? וכי לא היה זה בשבילם מים חיים במדבר-הגולה? – הצעיר הישראלי נכסף לגאולה – והנה הובטחה לו גאולה מן המוכן: גאולת כל-המין-האנושי דוקה, שלתוכה נכנסת גם גאולתם של המוני-ישראל. כלום יש להתפלא על כך, שאידיאל כזה משך אליו את הרוב בהמוני-הנוער הישראלי? ובפרט שלעומת הרעיון הבין-לאומי עמדה ציוניות חוֹרֶת, חסרת-דם, פילאנתרופית, הציוניות של המעשה הקטן המשעמם ושל הדונאם הבודד, שהיה קיים כמעט כ-מטרה סופית.

כיום אנו יודעים היטב את החלום ואת שְׂכָרוֹ. יודעים אנו, שהנאדות היו נאדות נפוחים מאויר ולא היו יכולים לרוות דורות צחיח-צמא. הדמות של הפרוליטריון הגרמני, המאורגן והתרבותי ביותר מכל הפרולטריונים בעולם, שכורע על ברכיו לפני היטלר ומתארגן בתאים היטלריסטיים כדי לגרש את שארית אֲחֵיו, העובדים היהודים מן המפעלים הגרמניים, – היא לעג מר לכל אותם רבבות הצעירים הקירים, שעלו לגרודם על קדושת-הפרוליטריון ושנרקבו בבתי-

הכלא, בין שלגי-סיביריה ובחדרי-העינויים של המשטרות באירופה. בגרמניה "מחזירים" לנו עכשיו את אנשי-הרוח שלנו. שהם שהקיאו אותם תרבותה ואמנותה. אבל את רבבות הצעירים, שנפלו לשם גאולת-העמים, לרבות העם הגרמני, לא יחזירו לנו. והרי אילו יכולנו לגשת לקבריהם של אלה האלמונים, שנפלו על קדושת הפרוליטריון הגרמני, הפולני או הרוסי, נפלו כחללי-חנם, משום שנפלו בעד אידיאל, שפשט את הרגל, - אילו יכולנו לעורר את הצעירים האלה ולהזעיק אותם אלינו, לאחר ש-הפרוליטריון הבין-לאומי" רק עליהם ועל קברותיהם ריקה גדולה לשם טהרת "הסעיף האריי", - הרי היה קם לנו מחנה גדול של גייסות מרדנים וגבורים לרעיון-האמת של כבוש-ירושלים... אבל את אלו הנפשות היקרות לא יחזירו לנו. ומתוך משגבי-האינטרנציונאליים החרבים זועקות אלינו עצמותיהם של צעירי-ישראל, שהושקעו בנדבכיהם. כמו בקירות של פיתום ורעמסס מודרניות, זועקות ותובעות מאתנו לשים קץ לדרך-השקר ולקרבות-החנם, שהקריב הנוער היהודי למולך הבין-לאומי.

אבל אם אין לנו יכולים להחזיר לעם את בניו היקרים, שנפלו על מזבחן של האידיאל הבאנקרוטי, הרי את החיים אננו יכולים להחזיר. מחובתנו עכשיו לשים קץ להקרבת-דמים חסרת-טעם זו של הנוער היהודי לשם ה"אידיאל" המארקסיסטי, שלא נשאר ממנו אלא חלל ריק. מחובתנו להחזיר לעם את הגולה. שגזל ממנו הסוציאליסמוס החמרני. את החלק היקר ביותר בגוף-האומה ואת משענתה היחידה בדרכה להצלה - את הנוער שלנו. מחובתנו להשיב את הנוער למקומו הנכון, כדי לגייס אותו למלחמת-ההצלה האחרונה, מלחמת עמו, שהיא מלחמתו שלו. ואל הרעיון האחד והיחידי, אל הדגל האחד והיחידי - הדגל הכחול-הלבן, שמסמל את רצוננו לתקומתה של מלכות-ישראל משני עברי-הירדן. הדגל, שלא הועם כלום מזיוו גם לאחר נפילתם של כל המשגבים הבין-לאומיים, קוראים אננו את הנוער הישראלי.

ד.

ההיסטוריונים מספרים לנו, שהאבגורים, הכהנים-הקוסמים של המקדשים האלייליים ברומי, לאחר נצחונה של הנצרות, היו נפגשים, לאחר שערכו את תפלתם וקרבותיהם, זה עם זה בלא שהעיוו להביט זה בפניו של זה: שמה יתפרצו בצחוק על הטקס האליילי שערכו, בשעה שלבם לא האמין עוד במה שעשו ידיהם. איני יודע, אם כך נהגו, למשל, גם ה"אבגורים" של הסתדרות-העובדים באחד במאי 1933, יום-החג הרשמי לסטאלין ול היטלר כאחד, בשעה שנפגשו זה עם זה לאחר שנשאו את נאומיהם לפני הצבור החלוצי - את נאומיהם המסרתיים על "אחוות-הפעילים" ועל ה"סולידאריות של הפרוליטריון הבין-לאומי": איני יודע, אם התאפקו אז שלא להתפרץ בצחוק על מה שאמרו לצבור המותעה:

הדבר תלוי בפקחותם... אבל סוף-סוף אין זה חשוב לעצם-הענין. ועצם הענין הוא, שהמקדש של המארקסיסמוס הבין-לאומי כיום חרב יותר משהיו חרבים ושוממים מקדשי-האלילות בשעת התפשטותה של הנצרות; ועצם-הענין הוא, שאלה מנהיגי המארקסיסמוס הארצישראלי, שדברו עכשיו, ב-1 במאי 1933, לפני הצבור על ה"סולידריות הבין-לאומית", בשעה שהפרוליטריון האדיר ביותר בעולם כורע לפני דגלה של האנטישמיות המשתוללת; שדברו על "ארגון משותף" של הפועל הערבי, בשעה שהארגון המשותף השלם ביותר של היהודים והגרמנים (הלואי שבעוד 100 שנה יגיע הפועל הערבי לתרבותו של הפועל הגרמני!) הביא לידי קאטאסטרופה – שמנהיגים אלו רימו את הצבור – אם בזדון ואם מחמת חוסר-הבנה; והם מוסיפים לרמות אותו, אם בזדון ואם מחמת חוסר-הבנה, ולהוליכו תחת הדגל המארקסיסטי...

אבל אפשר, שבהשוואה שלי – בהשוואתו של המקדש המארקסיסטי השומם למקדשי-האלילות בשעת חורבנה – חטאתי... חטאתי לאלילות דוקא. צריך להודות. שמיתתה של האמונה האלילית היתה הרבה יותר יפה ממיתתה של האמונה המארקסיסטית. "פאן הגדול מת" מיתה יפה, כמו שלא מתו שום השקפה ומשטר בעולם. האלילות גוועה כמו פרח: מתוך הַנְדָפָה של ריח-כמישה עדין. האמונה המארקסיסטית הגיעה למיתה ולרקבון במשך זמן קצר מאד. אפשר, שיש לבקש את הסבה לכך בשטחיותה של אמונה זו מלכתחילה; יותר נכון לבקש אותה באותה החמרנות הריאליסטית, שמונחת ביסודו של המארקסיסמוס, אותה החמרנות, שמתנגדת לכל דבר בלתי-ראציונאלי, לכל מה שלמעלה מן הטבע, לכל מה שיש בו מיסודו של המיתוס, של הרחש הנפשי העמוק, לכחות-הדם הנעלמים, לכיסופיו ומאוייו הגדולים של האדם. באותה החמרנות, שהיא טבועה בעצם המארקסיסמוס, יש להסביר את העובדה, שאמונה זו עברה במהירות מרובה כל-כך מתקופת-ה"נביאים" שלה – תקופתם של מַאָרְקַס וְאֶנְגֵלְס – לתקופת-ה"כהנים" שלה, אלה המכהנים בפנים-מקדשיה כשהם עומדים בחצרות ו"מזלג שְלֵש-השָׁנִים בידיהם" לקחת לעצמם כל נתח טוב ושמן מידי העם המעריץ אותם. באותה החמרנות של המארקסיסמוס יש להסביר את העובדה, ש"כהנים" אלה עברו במהירות מרובה כל-כך מן הפולחן להפרוליטריון המחוסר כל אמצעי-כסף לפולחן לאמצעי-הכסף עצמם, לסגידה לעגל-הזהב, ל"רוח הביזנס", שמורגשת במדה שוה, גם ברוסיה הקומוניסטית (הקומבינאציות המסחריות של הסובייטים!), גם במפא"י אצלנו (פולחן-ה"מוסדות", הברית עם הגבירים-המתבוללים, פולחן "המגבית").

ובאותה רוח חמרנית, שכופרת ומוכרחת לכפור בכל מה שאינו ניתן להמשש בידיים, בכל מה שאינו ראציונאלי, בכל מה שאינו נקבע באוצר-המלים של "הביטויים המארקסיסטיים" על "רכוז-ההון", "הפרוליטריוזאציה והפרודוקטיבי-

זאציה", וכו',—יש להסביר גם את ההתנגדות הפנימית של המארקסיסמוס לצינויות. התנגדות זו מתבטאת בצורתה החריפה ביותר ברוסיה הקומוניסטית; אבל גם התנגדותו של המארקסיסמוס המתון לצינויות השלמה מתבארת על-ידי כך. כאן יש לא רק ניגוד-האינטרסים (רוסיה הסובייטית מעונינת בהתקוממות-הערבים לבריטניה). כאן יש ניגוד פנימי באידיאה. עצם-קיומה של הצינויות, וביחוד— של הצינויות השלמה, עצם-האפשרות, שעם אחד ומיוחד, שהוא מסווג אלפי-שנים בכל קצוית-תבל, יזכור את מולדתו, יש אף למולדתו, ובזמן מן הזמנים גם ישוב אליה ויבנה אותה מתוך עמל וקרבות אין-קץ ובהתאם ליעודים, שנרשמו לפני 3,000 שנה בספר-הגורל הקדוש שלו, — עצם תופעה זו היא אי-ראצינאלית כל-כך. מעידה כל-כך על קיומם של כחות חבויים בעמים ובבני-אדם, שלא שיער אדם מראש. סותרת כל-כך את תפיסת-האינטרסים החמריים (גם אם ניישב את הסתירה בפולטים-של-דוחק בנוסח של בורוכוב), שהמארקסיסמוס מוכרח להתייבב כְּצָר להצינויות. ביחוד להצינויות השלמה: צינויות פילנתרופיות, הקמת דוגמאות לחברה חדשה—למה לא?—אבל שיבת-ציון, צינויות מלאה, גאולת-עם נענה ונרדף על-ידי חזרתו למולדת, שצפתה לו אלפים שנה באלמנות-שוממותה.— כל אלו אינן עולות בד בבד עם המארקסיסמוס. אם הצינויות אפשריות — הרי תורת המאטריאליסמוס ההיסטורי היא שקר. אם תורת המאטריאליסמוס ההיסטורי היא אמת—לא תתכן הצינויות. ומכאן—האיבה הגדולה מצד המארקסיסטים לצינויות השלמה, שעל-ידי מה שהיא קיימת בלבד כבר היא חותרת תחת כל יסוד-קיומם ומערערת את כל התורות, שעליהן הם בונים את מגדל-בבל שלהם. ומכאן—המלחמה החריפה, מלחמת-קיום נואשת, שהם נלחמים עכשיו בתנועת המדינה העברית.

ובמובן זה מסוכן מאד המבצר הסוציאליסטי, שהקימו בציון — הקימוהו על-ידי "טרנסאקציה" מוצלחת מאד, על-ידי מה שהעבירו את כספי-העם, את הפרוטות, שניתח מבשרו ממש לשם בנין-ציון, להקמתם של מוסדות סוציאליסטיים ומעבדות לאֶפְסִירִימְנִטִים סוציאליסטיים. מסוכן הוא מבצר זה גם כיום — בשעת הירידה של תורת-מארקס בעולם: ירידה זו גרמה לכך, שרבי-הסוציאליסמוס בארץ הם חלשים כיום במובן החיובי, במובן הזריעה של האמונה בהגשמתו של הסוציאליסמוס; אבל אין זה מונע אותם מלהיות חזקים בחלק השלילי של תורת-מארקס, שהוא — כפירה בכל מה שאינו ניתן להקבע במסגרת של המאטריאליסמוס ההיסטורי, כפירה ביעודיה של הצינויות השלמה, שהיא סותרת את המאטריאליסמוס ההיסטורי הזה. את תורת-הכפירה, שמְרַעֶלֶת ביותר את נשמתו של הנוער ואינה נותנת לו ללכת אחר הדגל הצינוני הגמור, שפירושו אמונה ריליגיוזית-במהותה בעם ובציון, את תורת-הכפירה הזו, כפירה בכל מה

שאינו ניתן להשקל בכסף ממש (יש להאמין במגבית, שנערכת בכך וכך אלפים של דולארים ; אבל פעולה פוליטית—מהו ערצה בכסף עובר לסוחר?)—הם מפיצים גם כיום בלא מפריע, ותורה זו הם משליטים על הנוער בציון ובגולה.

ה.

ואותה הכפירה בכל מה שלא ניתן להמשש בידים, שטופחה בחבה ובשקדנות יתירה על-ידי המארקסיסמוס השליט בצבור, — אותה כפירה היא שהולידה את השאלה המחוכמת, שבה פונים בתוכנו לכל מי שמעז לדבר בשם הציוניות המלאה ובשם המלחמה לשם המדינה היהודית : "ואם נלחם — שואלים הכופרים—מה זה יועיל? כלום יש לכם ציים וצבא להכריח את השלטון, שיפתח את שערי-הארץ? האמנם נוכל לנצח את שבעים האומות, אנו החלשים? במה אתם יכולים להבטיח לנו, שננצח במלחמתנו זו?" —

אילו היה ממש בטענה אפיקורסית זו, לא היה מקום לתנועת-השחרור שלנו; אבל אז לא היה מקום לשום תנועת-שחרור בעולם. איש לא חתם על שטר למהפכנים הפולניים בתחילת המאה העשרים, כשִׁצְאוּ להלחם בשלטון-הערציות של הצאר, שישוחררו בזמן מן הזמנים. איש לא חתם על שטר לצרפתים, שהקריבו שני מיליונים מבחירי-צעיריהם במלחמה, שיצליחו לשחרר את אָלוּאס-ולותאר, ואף המהפכנים היהודיים, שהלכו במשך עשרות שנים לבתי-הסוהר ועלו לגרדום של הצאר. — איש לא חתם להם על שטרות, שיצליחו למגר את שלטונם. הצעירים היהודיים הלכו לבתי-הכלא של המדינות האירופיות במלחמתם לשם הסוציאליסמוס לא על סמך צְרִיפִיקָאטִים. רק את הקמת המדינה היהודית, את הצלת-העם, רגילים לתלות בכמות של הצרטיפיקטים, שתנדב או שלא תנדב ממשלת-המאנדאט. הציוניות, שירדה למדרגה של פעולה פילאנתרופית, שאחזה בקנה-מדה של רוכלים, הרגילה את הצבור לדרוש בטיחות וערובות. רוכלים, שהם חרדים למרכולתם, מבטיחים את עצמם בשטרות; ושטרות אלה נהפכים לעתים קרובות לְנִיר, שְׁצָרִים אותו על-פי צלוחית. כבר נוכחנו ב-בטיחות הגדולה של מרכולתנו, שהיתה מבוססת לפי כל חוקיו של הבטחון המסחרי, בכל השטח בין האוראל והרינוס. אבל עמים יוצאים להלחם לשחרורם, לכבודם ועתידם, בלא שטרות ובלא בטיחות."

הכח שלנו?—המלחמה בגרמניה ההיטלראית יכלה להוכיח אפילו לַסְוִימִים, שאם אנו רוצים, הרי אנו — כח. המוראטוריון הגרמני, שאינו אלא פשיטת-רגל בצורה "עדינה", ושגרגם על-ידי התכווצותו של סחר-החוץ הגרמני, כפי שהודיעו העתונים, כלומר—על-ידי החרם היהודי בכל העולם,—מראה, שאנו יכולים להיות כח גם בשעה שאנו יוצאים להלחם במעצמה אדירה בת שבעים מיליונים, אחת

מן האדירות שבממלכות-עולם. היינו כח כשנלחמנו בספר הלבן של פאָספילד – והכרחנו את אנגליה הגדולה לותר על נסיונה לשים קץ לציוניות. אבל אנו לא-כח, אנו-אפס, כשאנו שבעי-רצון, כשאנו משלימים עם דפוּנו וחרפתנו, כשאנו בעצמנו עונים על קאטאסטרופה של היהדות העולמית. שלא היתה כמותה זה מאות-מאות שנים, בהצעה... לשלוח כך וכך ילדים מגרמניה להתחנך במשקי-העמק (הצעת מפא"י) או לפזר את גולי-גרמניה במקומות שונים בעולם (דברים, שנאמרו בכינוסה של היהדות האנגלית). האומנם ממשלת-אנגליה צריכה להיות יותר בעלת-מעוף בפתרון שאלתנו, מאתנו, שאסון זה – שלנו הוא, ושכל קיומנו תלוי כחוט-השערה בין אבדן לתקומה? וכי היא מחוייבת להאמין בציוניות בשעה שאנו בעצמנו – כופרים בה? –

ו.

אבל השיבה לאמונה בציוניות ולמלחמה בשמה וההתנערות מאותה הכפירה האנטי-לאומית, שדבקה בצבור בעקב החינוך החמרני-המארקסיסטי, – שיבה זו תהא חיצונית בלבד אם לא תתְלַוּהּ בשיבה לאותם הלימים הנפשיים הלאומיים, שהאָמנציפאציה והמארקסיסמוס גרמו לשבירתם. העתונים מספרים לנו, שעולי-גרמניה, יהודים באים בימים, יושבים בספינות המוליכות אותם לחוף-יפו על ספרי-לימוד של הלשון העברית ומשגנים שם כל היום (והדבר עולה להם בעמל גדול) את המלים הבודדות של לשון-עמם, שנכרתה מפיהם. משהו מעין -לימוד-דרדקים" זה צריך לעבור עכשיו על דורנו במובן עמוק יותר: לאחר שאותם המושגים, שנשאלו מאוצר-המלים המארקסיסטי, הוחזקו כבלתי-מסוגלים למצות את עומק הדברים, שעברו עלינו – יש צורך בדבר לשבת על ספסל-הדרדקים וללמוד את הלשון העברית במובן הפנימי, לרכוש לנו מחדש את הלימים הנפשיים, שבהם הוצקה לשון זו, שפת הגורל והכאב הישראלי. אנו צריכים לרכוש לנו מחדש את הטיפסה העברית, את תפיסת גורלנו, תוחלתנו ויעודנו – אז נוכל, בלא בושה מזוייפת ובלא פחד, שמא נתראה כ"אי-מוֹדְרניים", לחשוב ולהאמין, שתקופה גדולה של "חבלי-משיח" ויעודי-משיח באה לנו, תקופה, שאת דמותה ואת הכיסופים אליה ואת הידיעה הוודאית, שהיא תבוא בזמן מן הזמנים, נשא העם תמיד בימי עניו ומרודו המרים ביותר, וידיעה וודאית זו חתם עוד בימים קדומים בספר-הגורל שלו, ספר התנ"ך: שיבוא יום, בו יקבצו פזורי-גלויות לקומם את ממלכתם בציון. ואז, כשנשוב מחדש אל הכלים הנפשיים הללו, נתפוס את האחדות הפנימית, הבלתי-מיכאנית, שבין שלשת הגורמים – ישראל, עברית וציון – ואז נתפוס את הצד הריליגינזי העמוק, שהוא גלום בשיבה זו למולדת ובמלחמה זו בעד המולדת.

עוד בספרי-הקדמונים רשומה האמרה הנפלאה: "כל הדרך בחוץ-לארץ דומה כמי שאין לו אלוה". כלומר: היות-גולה, הויה בלא מולדת, היא הויה בלא אלהים, בלא אמונה, הויה של פריקת-עול, חוסר-אחריות וחוסר כל רטט שבקדושה בפני טוד-העולם. אם אבותינו שמרו במשך דורות על הרליגיוזיות שלהם, הרי זה משום שהכניסו את ציון, את המולדת העברית, לתוך יסוד-היסודות של אמונתם ואף פעם לא הסיחו את דעתם ממנה ומן הכאב שבהעדרה. אותו יום, שבו ניסו הריפורמיים בגלגוליהם השונים (הריפורמיים הגרמניים והאידישיסטים) למחוק מן ה"סידור" את "ולירושלים עירך", כלומר, את המולדת, אותו יום היה יום-נצחון לכפירה ולהתרוקנות מכל רטט-קדושה בצבור היהודי, התרוקנות, ששימשה פתיחה לירידה הגדולה, שמורגשת גם כיום ביהדות העולמית. ההצלה מהתרוקנות וכפירה אלו היא השיבה לעברית, לא שיבה מיכאנית-בלשנית, אלא שיבה לכלים הנפשיים, שהוצקו בעברית, למושגים, שבהם הוטבעו האמונה והתקוה והכאב העברי, לכלים הנפשיים של החשמונאים, בר-גיורא, בר-כוכבא, בן-גבירול ויהודה הלוי, ושיבה למולדת, כלומר, לטריטוריה הממשית, לאותו שטח גיאומטרי של סלעים וחול ואדמה כבדה בין ים ומדבר, שהוא מקור-המקורות של היות-האומה הישראלית. אם נכון הפתגם, שאמר אלכסנדר בלוק, המשורר הרוסי, שהאדם בנפשו הוא תערובת של צמח וחיה רעה, הרי המאויים הרליגיוזיים שלו נובעים, בכל אופן, מיסוד-הצמח שבנשמתו, ולא מיסוד-החיה, ומשום כך אף הם מעורים תמיד בקרקע, כאותו צמח. – וכשִׁרְשִׁייהם נעקרים מן הקרקע, הרי מאויים אלה נובלים וכלים (שימו לב לחוסר-הרליגיוזיות שבכל אמיגראציה...). וזהו היסוד העמוק, הקוסמי, שבשיבה למולדת: השאיפה להיות, במקום עלה נדף, שמשִׁלֵּטל במקום למקום ושהוא עלוב גם כשהוא מתימר לגאול עולם, – אדם בן-חורין, שהוא אחר אי בקבוצו העממי בעד אותו שטח טריטוריאלי, שקבל על עצמו לעבדו ולשמרו, ומשום כך שוב אין מחיצה בינו ובין יוצרו. כמו שאין מחיצה בין האילן ובין האדמה, שהוא חי מעורה בה.

נטיתי הצדה לדבר על הצד הרליגיוזי שביחסנו לעם דווי זה וביחוד למולדת דווייה וגדולה זו, "תנ"ך-הַפִּסִּים", כמו שקרא אורי צבי גרינברג לירושלים. אבל לא חשבתי כלל ברגע-אסון כזה לאומה להפנות תשוכת-לב לתיקון-הנפש של היחיד. אין השעה כשרה להתפנקות אינדיוידואלית. השעה תובעת את הצלתה-כלל. השעה תובעת את גיוס הנוער הישראלי למלחמה בעד עמו ובעד כבודו, לאחר שכל הרעיונות הבין-לאומיים מושלכים כיום כאגוזים, שאת תוכם אכלה הרימה בלא שירור.

הגיעה השעה, שעת האימה והתוחלת הגדולה, להשמיע באזני העמים את

דרישתנו לפדות. יוסף פלאוויוס מספר, שלאחר חורבן-הבית פנו אנשי אנטיוכיה לטיטוס בבקשה לגרש את יהודי-עירם. טיטוס לא שמע לבקשתם ואמר להם: היהודים הללו-ארצם חרבה, ואם אני אגרש אותם, לאן ילכו? -אי-אפשר, שגויי-העולם כיום יהיו יותר רשעים ממחריב-הבית. גם הם יבינו, אם נסביר להם, שסוף-סוף, אם חרב ביתנו בגולה, מוכרח להנתן לנו מקום תחת השמש, שבו נוכל לחיות, וביחוד-אם זהו המקום, שאנו בעצמנו מוציאים אותו מכמישה לבלוב והופכים אותו בדמנו ובעמלנו לארץ בין ארצות נושבות. אבל הם יבינו זאת ביחוד, אם נדע להיות כח משפיע ביניהם, אם הציוניות תהא לתנועת-שחרור, שלשמה יביאו חבריה אותם הקרבנות, בלא לחשוב חשבונות רבים, שהביאו חברים של תנועות-שחרור אחרות ושהביאו צעירים יהודיים בעד רעיון-המארכסיסמוס, שהוא חרב ובאנקרוטי כיום.

קיר-הברזל, שעומד כיום בין העם ובין ארצו, מוכרח להפוך, אבל קודם-לכך יש הכרח לפרוץ את קיר-הברזל, שקם בתוך המחנה, את מבצר הליקבידציה האנטי-לאומית, שהתגלם בסוציאליסמוס בגלגולו הפקידותי-התקציבי, הארצישראלי.

הקונגרס הקרוב יהא אחת מן הזירות, שבה ותחולל ההתגוששות בין תנועת-השחרור הלאומית, שהולכת וגאה בעם, ובין כחות הליקוידציה והכפירה. לא זהו הרגע המכריע במלחמה זו. אבל בקונגרס זה תוברנה דרכיה של תנועת-השחרור: יתבלט הדבר, אם תשמע בו התביעה הגדולה של העם לפדות, או אם כחות-הכפירה, חוזקים בחסנם הכלכלי והפקידותי, יחניקו שם תביעה זו, והתביעה תשמע מחוצה לו. דרכיה של תנועת-השחרור הלאומית הן ברורות: להזעיק את הנוער הישראלי למלחמת-הפדות ולהשיב אותו מן המקדשים השוממים של כל מיני עבודות זרות אל תחת דגל-ההצלה היחידי - להשיב אותו לכלים הנפשיים של רעיון-התקומה הישראלי.